

Verktøyark

Veileder for kulturkontakter

Dette verktøyarket er en samling av informasjon, råd og anbefalinger for deg som er kulturkontakt for Den kulturelle skolesekken (DKS). Som kulturkontakt skal du legge rette for kunst- og kulturopplevelser fra DKS i skoletiden. Du har en viktig rolle for både de som planlegger tilbudet, utøvere, elever og kolleger.

Den kulturelle
skolesekken

"Resikunst" - papirhåndverk med elever 1.-4. trinn.

Velkommen som kulturkontakt

Som kulturkontakt har du en nøkkelrolle i DKS-ordningen. Rollen byr på spennende oppgaver og utfordringer og er svært viktig som bindeledd mellom Den kulturelle skolesekken og skolen. Kulturkontaktens viktigste oppgaver består av å informere på egen skole om kunst- og kulturopplevelser fra DKS, samt organisere gjennomføringen slik at både lærere, elever og utøvere får en best mulig opplevelse.

Din rolle som kulturkontakt er viktig for Den kulturelle skolesekken. Arbeidet kan gi deg verdifull kunnskap om kunst- og kultur for barn og unge, samt mulighet til å styrke verdien som kunst- og kulturopplevelser har for skolens dannelses- og utdanningsoppdrag.

Både lærere, skolebibliotekarer, rektorer og skoleledere kan være kulturkontakt. Dersom du liker å koordinere og organisere, og i tillegg er strukturert og løsningsorientert, har du alle kvalifikasjoner du behøver for å gjøre en god jobb.

Innhold

Hva gjør en kulturkontakt? 2

- Tips: 2

Kulturkontakten som organisator og vert 3

- Tips: 3
- DKS-arrangement utenfor skolen 4
- Kulturverter 4
- Tips: 4

Lærerens rolle i DKS 5

- Hvordan utnytte innholdet fra DKS? 5

Huskeliste 5

Prosjektinformasjon 6

Hva gjør en kulturkontakt?

Kulturkontaktens arbeidsoppgaver kan variere fra skole til skole. Oppgavene avhenger av skolens størrelse, i hvilken grad elever medvirker til gjennomføring av programmet, og hvilket fylke eller kommune en tilhører. Likevel er det noen ting som er felles for alle kulturkontakter.

Som kulturkontakt er det viktig at du

- holder deg oppdatert om skolens DKS-program
- sjekker at informasjonen om din skole i DKS-portalen er korrekt og oppdatert
- sørger for god informasjonsflyt om DKS på egen skole
- tar ansvar for de praktiske forberedelsene i forkant av DKS-arrangementene
- sender brukerundersøkelser til lærerne i etterkant av DKS-arrangementene
- følger opp skolens kulturverter, dersom skolen har denne ordningen

Oversikt over alle arrangement og praktiske opplysninger rundt besøket finner du ved å søke på din skole i DKS-portalen, www.dks.no

Husk:

- Sjekk at skolens DKS-tilbud ikke kolliderer med andre aktiviteter ved skolen. Meld fra til din DKS-administrasjon om nødvendige endringer så tidlig som mulig i starten av skoleåret.
- Gi lærerne en påminnelse om arrangementene 1-2 uker i forkant.

Fra Kulturfest Frydenberg på Frydenberg skole i Oslo. Arrangert av DKS Oslo og Miniøya i september 2021

Tips:

- Å informere lærerkollegiet om skolens tildelte DKS-arrangementer i starten av skoleåret, kan bidra til økt engasjement og motivasjon for tilbudet. Det kan også forenkle lærernes arbeid med å kople DKS-tilbudet opp mot elevenes læringsaktiviteter. På starten av skoleåret kan dere gjerne diskutere
 - lærerens ansvar og oppgaver før, under og etter DKS-besøk
 - hvordan innholdet fra DKS kan tas i bruk som et supplement til opplæringen
 - hvordan lærere kan være gode rollemodeller for barn og unge i møte med ulike kunst- og kulturopplevelser
- Å legge datoer for DKS-arrangementene inn i skolens planleggingssystemer, for eksempel i årshjul, fagplaner eller aktivitetsplaner, gjør det enklere å planlegge for faglig bruk av opplevelsene. Lim gjerne inn lenker til arrangementene fra DKS-portalen.
- Ved å legge ut informasjon om DKS-besøk på skolens informasjonskanaler, bidrar du til å synliggjøre DKS-programmet på en god måte.
- Opprett gjerne et team av elever som kan hjelpe deg. Da vil du få god hjelp til arrangementsavviklingen. Sjekk ut om kommunen eller fylket ditt tilbyr kurs for kulturverter/ elevarrangører.
- Minn lærerne på å informere om kommende DKS-arrangementer i informasjon som går ut til hjemmet.
- Flere kommuner og fylker arrangerer møter for kulturkontakter. Her kan du få viktig informasjon, opplæring og mulighet til å dele erfaringer med andre kulturkontakter.
- Hvis du merker motstand mot DKS-tilbudet, kan det være klokt å informere litt ekstra og belyse verdien tilbudet kan ha for den enkelte elev og for mål i læreplanen.

Kulturkontakten som organisator og vert

Kulturkontakten er ansvarlig vertskap for arrangementer som kommer til skolen. For å tilrettelegge for besøket på best mulig måte, er det viktig å sette seg inn i hva som skal skje. Noen ganger må det gjøres noen praktiske forberedelser, andre ganger er det nok at klassens lærer informeres.

Som kulturkontakt er det viktig at du

- leser om produksjonen på www.dks.no. Der finner du informasjon om hva elevene skal oppleve, samt beskrivelser av eventuelle tekniske og praktiske behov som er viktig for gjennomføringen
- legger til rette for arrangementet ved å reservere rom som egner seg til formidlingen
- er i kontakt med utøver i forkant av arrangementet for å sikre en god gjennomføring
- tar imot utøver ved ankomst og viser veien til formidlingsstedet
- gir utøver praktisk informasjon, eksempelvis om hvor toaletter, pauserom og garderobe er

Snakk med utøver om

- ankomsttid, møtested og parkering
- nødvendige forberedelser for den praktiske gjennomføringen av arrangementet
- hvordan kulturverter kan være til hjelp før, under og etter arrangementet
- hvem de kan ta kontakt med dersom de har noen spørsmål

Tips:

- En hyggelig mottakelse blir alltid satt stor pris på. Lær deg navnet på utøveren, vis interesse og tilby gjerne noe å drikke.
- Utøverne har ofte et tett program hvor de reiser fra skole til skole. Det kan være slitsomt. Legg gjerne til rette for et sted hvor de kan trekke seg tilbake i pausene dersom de har flere forestillinger i løpet av samme dag på skolen din.

Konsert med «Hit eit sted» under Spot on på Marked for musikk i 2021

DKS-arrangement utenfor skolen

Arrangementer som skal gjennomføres på et annet sted enn på skolen, eksempelvis på kino, teater eller naboskolen, krever en annen type planlegging. Dette kan bestå i å

- undersøke om det er behov for å bestille transport
- gjøre avtaler med vertskapet på lokasjonen om det er spesielle hensyn som må ivaretas
- avklare om egne kulturverter skal ha en rolle i gjennomføringen
- finne ut om det stilles spesielle forventninger til elevene som skal delta på arrangementet

Kulturverter

Kjært barn har mange navn. Elevverter, kulturverter eller elevarrangører er elever som hjelper til før, under og etter avvikling av DKS-arrangementer på skolen. De kan være en viktig ressurs for deg som kulturkontakt. Oppgaven passer for elever fra 5. trinn.

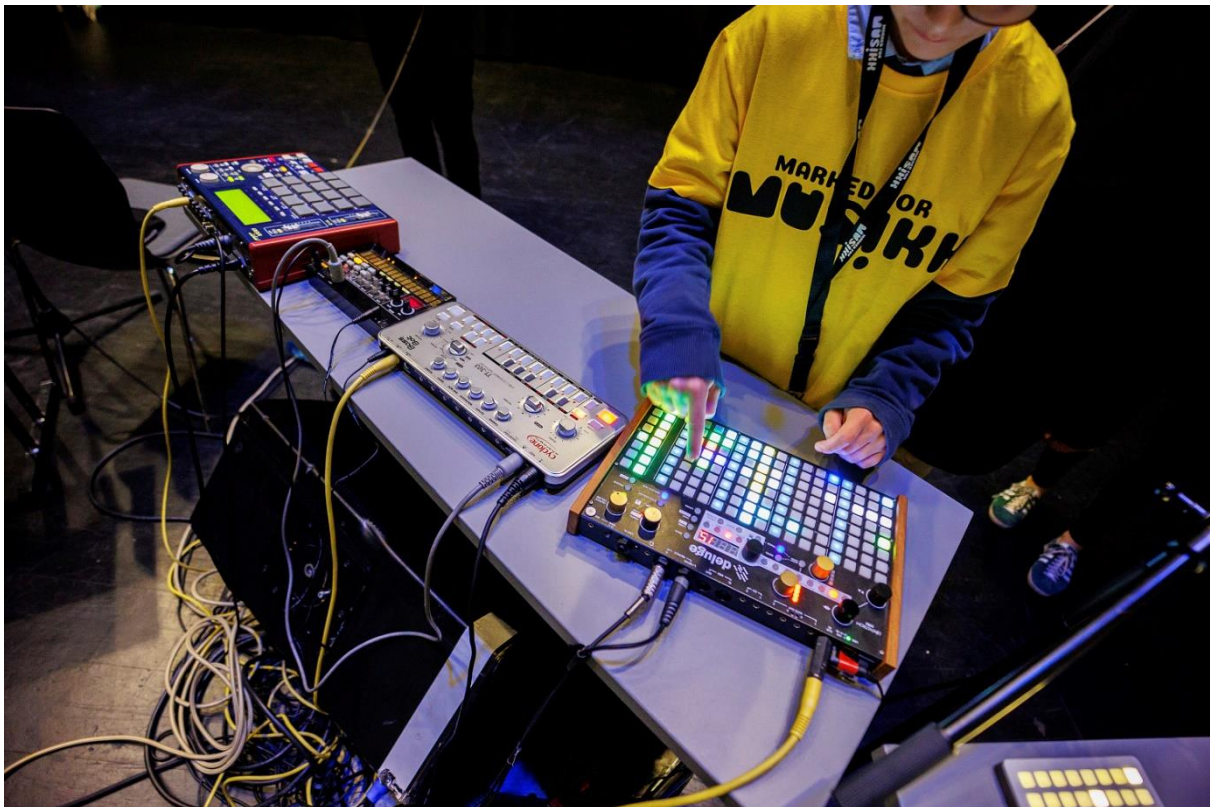
Kulturverter kan hjelpe til med å

- gjøre klar rommet før arrangementet starter, for eksempel ved å plassere ut stoler, bære på plass utstyr, eller blende vinduer

- informere om DKS- arrangementet i klassene som skal delta
- følge elever til og fra arrangementet
- ta imot utøvere og sørge for at de får den hjelpen de trenger før, under og etter arrangementet
- ønske elever velkommen til arrangementet, presentere utøveren før forestillingen og takke for besøket etterpå
- rydde på plass etter at arrangementet er ferdig

Tips:

- Undersøk om fylket eller kommunen din arrangerer kurs for kulturverter og meld elevene på.
- La elevene skrive søknad om å bli kulturvert. Det kan skape engasjement og begeistring rundt oppgaven.
- Bruk elever fra ulike klasser og trinn. Da unngår du frafall i tilfelle DKS- besøket sammenfaller med andre aktiviteter.
- La erfarne kulturverter videreføre sin kompetanse til nye medlemmer av gruppen.
- Gjør ære på kulturvertene. Gi dem gjerne en attest eller et diplom ved skoleårets slutt.

Verkstedet «Lag din egen slått» på Marked for musikk i 2021

Lærerenes rolle i DKS

Etter at du har informert om skolens DKS-arrangementer, er det den enkelte lærer som har ansvar for den videre oppfølgingen av elevene som skal delta.

DKS gir elevene opplevelser innenfor kunst og kultur. Noen ganger er det nok å oppleve kun for opplevelsens skyld, men innhold fra DKS skal også samspille med skolens læreplan og er en viktig del av skolens dannelsings- og utdanningsoppdrag. Læreren kan sette opplevelsene i en faglig kontekst der det er relevant, men også vise til kunsten og kulturens relevans for dannelsingsoppdraget.

Som kulturkontakt anbefales det å gjøre en ekstra innsats i lærerkollegiet ved å sette fokus på lærerens rolle og oppgaver i forbindelse med elevenes kunst- og kulturopplevelser. Her er noen punkter som kan være til hjelp i arbeidet.

Det er viktig at læreren

- forbereder elevene på hva de skal oppleve
- følger elevene til og fra opplevelsen
- deler opplevelsen sammen med elevene og er en god rollemodell
- besvarer brukerundersøkelser som sendes ut i etterkant av arrangementet

Hvordan utnytte innholdet fra DKS?

Tips til hva du som kulturkontakt kan formidle til lærerne:

- Les om DKS-arrangementene klassen din skal delta på i starten av skoleåret. Dersom du ser tydelige koplinger til innholdet i læreplanen, for eksempel innenfor de tverrfaglige temaene eller for kompetansemål for fag, anbefales det å legge relevante læringsaktiviteter til samme tidsperiode.
- Sjekk ut om det er utviklet for- og/ eller etterarbeid i tilknytning til DKS-arrangementet. Dette kan bidra til at det skapes forventninger og motivasjon for opplevelsen, samt bedre forståelse av innholdets relevans for opplæringen.
- Legg til rette for refleksjon og samtaler i etterkant av arrangementet. Det kan bidra til å styrke selve opplevelsen, men det er også viktig for styrking av elevens vurderingskompetanse.

- Snakk med elevene om hvordan de kan være et godt publikum.
- Fortell om DKS-arrangementene i informasjon som sendes til hjemmet.

Huskeliste

Hele året

- Minn lærerne på DKS-arrangementer deres klasser skal delta på, ca. 1-2 uker i forkant.
- Arranger møter med skolens kulturverter i forkant av arrangementene som kommer.
- Send ut brukerundersøkelsene som kommer i etterkant av DKS- arrangementene, til lærere som har deltatt på arrangementet.

August

- Sjekk hvilke DKS- arrangementer skolen har fått tildelt. Meld tilbake til DKS-administrasjonen så tidlig som mulig dersom tilbudet kolliderer med andre planlagte aktiviteter.
- Informer alle lærere om tildelte arrangementer.
- Sjekk om forestillingen har spesielle krav til rom eller utstyr og foreta nødvendige tiltak.
- Sjekk om fylket eller kommunen arrangerer samlinger for kulturkontakter eller tilbyr kulturvertkurs. Det anbefales å delta!

August/ september

- Sett sammen skolens kulturvertgruppe og sørg for at elevene får nødvendig opplæring.

Mars

- Meld inn, eller oppdater, nødvendig informasjon om skolen i DKS-portalen. Dette gjelder spesielt for aktiviteter som avviker fra vanlig timeplan. Dette kan for eksempel være leirskole, arbeidsuke, svømmeundervisning eller aktivitetsdager. Informasjonen er viktig for å kunne planlegge din skoles DKS-tilbud for neste skoleår. Ta kontakt med din DKS-planlegger dersom du trenger hjelp.

Juni

- Gjør litt stas på skolens kulturverter. Eksempelvis ved å dele ut attester eller diplomer, eller ved å arrangere en hyggelig avslutning.

Lykke til med arbeidet som kulturkontakt!

Prosjektinformasjon

Veileder for kulturkontakter er produsert i et samarbeid mellom DKS Viken og Kulturtanken —den kulturelle skolesekken Norge.

Innholdet er en videreutvikling av *Håndbok for kulturkontakter* (2021), utviklet og produsert av DKS Viken.

Kontaktpersoner:

Lill Carin Jacobsen, DKS Viken
lillj@viken.no

Bente Aasheim, Kulturtanken
baa@kulturtanken.no

Alle foto:

Erik Brandsborg, Kulturtanken

Mer informasjon om DKS finner du her:

Den kulturelle skolesekken, www.dks.no
Kulturtanken, www.kulturtanken.no

Du kan lese mer om Den kulturelle skolesekken i Meld. St. 18 (2020- 2021), *Oppleve, skape, dele* —Kunst og kultur for, med og av barn og unge.